

به ناوی خوای به خشنده و میهره بان

هه ریمی کوردستان - عیراق

سه رو کایه تی هه رییم

سه روک

به ناوی گه له وه

بریار

ژماره (۲۳) سالی ۲۰۱۲

به پیتی ئه وه دهسه لاتهی له برگی (۱) ی مادهی (۱۰) ی یاسای سه رو کایه تی هه ریمی کوردستان - عیراق ی ژماره (۱) ی سالی ۲۰۰۵ ی هه موارکراو پیمان دراوه، به پالپشتی ئه وه یاسا کاریهی په رله مانی کوردستان - عیراق کردویه تی له دانیشتی ژماره (۱۲) له ۲۰۱۲/۱۰/۱۵ بریارماندا به ده رکردنی:

یاسای ژماره (۱۱) ی سالی ۲۰۱۲

یاسای سندوقی کۆمهك بۆ تووشبوانی شیرپه نجه

له هه ریمی کوردستان - عیراق

مادهی یه که م:

سندوقیک پیک دیت به ناوی (سندوقی کۆمهك بۆ تووشبوانی شیرپه نجه)، خاوه نی که سایه تی مه عنه وییه وه له رووی دارایی و کارگیریه وه سه ره خۆ ده بییت و به وه زاره تی ته ندروسته یه وه ده به ستریتیه وه.

مادهی دووهم:

تامانجی سندوق به دیهینانی ئه مانه ی خواره وه یه:

سندوق به هه ماهه نگی له گه ل لایه نه په یوه ندیداره کان کار ده کات بۆ دابینکردنی باشترین ریگی چاره سه ری و ریکاره کانی خۆپاراستنی هاوولاتیانی کوردستان ته وانه ی تووشی نه خۆشیه کانی شیرپه نجه هاتون، که پینوستیان به پشتگیریه کی چر هیه بۆ دابینکردنی پیداو یستی چاره سه ری و داوده رمان و تامیتری پزیشکی له بنکه ی پسپۆر بۆ چاره سه رکردن له ناوه وه ده ره وه ی هه ریما.

ماددهی سیپیم:

سندوق ئەم ئەرکانەى خوارەوہ لە ئەستۆ دەگرت:

یەكەم: دیاری کردنی نه‌خشە ریگه‌ی سیاسه‌تی گشتی كه‌وا سندوق له‌ سه‌ری ده‌روات و برپاردانی ئەو پلانا‌ه‌ی كه‌ به‌پۆه‌چوونی كاری تیدا كۆنترۆڵ ده‌كات.

دووهم: هاوكاری كردن له‌گه‌ڵ لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیداره‌كان له‌ دامه‌زراندن و په‌ره‌پیدانی بنكه‌كانی تایبه‌ت به‌ چاره‌سه‌ركردنی تووشبوانی شیرپه‌نجه‌.

سیپیم: خاوه‌نداریتی كردن و پاراستنی سامانی گواستراوه‌ و نه‌گواستراوه‌ و به‌كاره‌ینانیان به‌گویره‌ی یاسا كار پینكراوه‌كان.

چوارهم: پالپه‌ستی كردنی توێژینه‌وه‌و به‌ده‌سته‌ینانی داتا و ناماری پپووست له‌ لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیداره‌كان به‌ مه‌به‌ستی به‌دییه‌ینانی نامانجه‌كانی سندوق.

پینجه‌م: سندوق مافی په‌نا بردنه‌ به‌ر دادگای هه‌یه‌ له‌و مافانه‌ی كه‌ ه‌ی خۆیه‌تی و له‌و ئەرکانه‌ی كه‌ له‌ سه‌ریتی.

شه‌شم: دانانی پپه‌ویکی ناوه‌خۆ بۆ به‌ریوه‌بردنی كاروباری سندوق.

هه‌وته‌م: دانانی پلانی به‌رده‌وام بوون و گه‌شه‌پیدانی وه‌به‌ره‌ینان و سه‌رچاوه‌كانی داها‌تی سندوق.

مادده‌ی چوارهم:

سه‌رچاوه‌كانی داها‌تی سندوق له‌مانه‌ی خواره‌وه‌ پینكدیت:

یەكەم: ئەو پارهیەى كه‌ حكومه‌تی هه‌ریم سالانه‌ له‌ بودجه‌ی گشتی هه‌ریم ته‌رخانی ده‌كات.

دووهم: به‌شى سندوق له‌ ته‌رخانكراوه‌كانی وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی.

سیپیم: زیده‌كردنی ریژه‌ی (5%) له‌و باج و رسوماتانه‌ی كه‌ ده‌خرینه‌ سه‌ر شتومه‌ك و به‌ره‌می زیان به‌خش به‌ ته‌ندروستی، چ هاورده‌ بن‌یان دروستكراوی خۆمالی و، بۆ به‌رژه‌وه‌ندی سندوق وه‌رده‌گیریت.

چوارەم: بژاردەى (گرامە) وەرگىراو بەپىي ياساى قەدەغە كەردنى جگەرە كىشان.

پىنچەم: رېژەى (۵۰%) لەو بژاردانەى كە لە شتومەك و خۆراكى سەرپىچىكار بۆ مەرجه تەندروستىيەكان وەردەگىرېن.

شەشەم: رېژەى (۲۵%) لەو بژاردانەى كە بەپىي ياساى چاودىرى تەندروستى وەردەگىرېن.

حەوتەم: پىتاك و كۆمەك و بەخشىن لە دواى رەزامەندى ئەنجومەنى وەزيران، گەر لە دەرەوى ھەرىم بىت.

ھەشتەم: داھاتى چالاكىەكانى سندوق.

نۆيەم:

أ- زىدە كەردنى رېژەى (۵%) بۆ رەسمى تۆمار كەردنى ھەموو جۆرە ئۆتومبىلىك و گواستەنەوى خاوەندارىتى و نۆى كەردنەوى سالانەى (سنويە) و، بۆ مەبەستى سندوق وەردەگىرېت.

ب- رېژەى (۵%) لەو بژاردانەى لە سەرپىچىيەكانى ھاتوچۆ وەردەگىرېن.

ماددەى پىنچەم:

يەكەم: ئەنجومەنىكى بەرپۆە بردن بەناوى (ئەنجومەنى بەرپۆە بردنى سندوق) لەمانەى خوارەو پىك دىت:

۱- بەرپۆە بەرى ھەر يەك لە سەنتەرەكانى چارەسەرى شىرپەنجە لە پارىزگاكانى ھەرىمدا.

۲- نوینەرى وەزارەتى تەندروستى.

۳- نوینەرى وەزارەتى دارابى.

۴- شارەزايەك و راویژكارىك لەوانەى پسپۆرن لەناوہو و دەرەوى وەزارەتى تەندروستى.

دووہم: سەرۆك لە نىوان ئەندامانى ئەنجومەن بە ھەلبژاردن دادەنرېت، ماوہكەى چوار سال دەبىت و دەكرىت بۆ يەك جار نۆى بكرىتەوہ.

ماددهى شه شه م :

يه كه م: شه نجومه ن لانى كه م مانگى يه ك جار كۆده بىته وه و له كاتى پىويست به بانگه يشتى سەرۆكى شه نجومه ن كۆبونوه وه شه نجام ده دات.

دووهم: كۆبونوه وى شه نجومه ن به ئاماده بوونى زۆرينه ي ئندا مان شه نجام ده درىت، برپاريش به ده نكى زۆرينه ي ئاماده بووان ده بىت و گفتوگۆو برپاره كانى شه نجومه ن له تو ماريكى تاييه ت دنوسرىته وه .

سپيه م: پىويسته شه نجومه نى به رپوه بردن راپۆرته خوولييه كانى خۆى ده رباره ي چالاكويه كانى صندوق بخته به رده م وه زيرى تهنروستى .

چوارهم: شه نجومه ن بۆى هه يه پشت به ستىت به وه ي به گونجاوى ده زانىت بۆ وه رگرتنى راي و مافى ئاماده بوونى هه بىت له كۆبونوه و كانى شه نجومه ن به بى ته وه ي مافى ده نگانى هه بىت .

پينجه م: وه زير به دوادا چوونى ئاستى پابه ندبوونى صندوق به حوكمه كانى شه م ياسايه ، له شه ستۆ ده گرىت، گهر بۆى ده ركوت هاودژيه ك له كارو برپاره كانى صندوق له گه ل حوكمه كانى شه م ياسايه دا هه يه ، يان صندوق ئامانجه كانى به شپوه يه كى كارامه و كارى گهر جيبه جى نه كردوه ، ئه وا بۆى هه يه له سه ر شه وه تانه بگرىت، وه له حالته تى سووربوونى شه نجومه ن له سه ر راي خۆى، ئه وا وه زير بابه ته كه ، له ماوه ي (٧) رۆژ له ريكه وتى تانه كه دا، بۆ شه نجومه نى وه زيران به رز ده كاته وه ، و پىويسته شه نجومه نى وه زيرانيش، له ماوه ي (١٥) رۆژدا، برپارى پىويست له م باره يه وه وه ربگرىت .

ماددهى چه وته م :

يه كه م: صندوق به رپوه به رىكى جيبه جىكارى ده بىت كه له لايه ن شه نجومه نى به رپوه بردنه وه داده مه زرىت، و له لايه ن ژماره يه ك فه رمانبه ر، كه وه زاره تى تهنروستى تهنسيبيان ده كات، ياريدده درى ده كرىت و باره گاكه شى له هه ولير پايته ختى هه رىم ده بىت .

دووهم: لادان يان ده ركردنى به رپوه به رى جيبه جىكار به برپارى زۆرينه ي ئندا مانى شه نجومه نى به رپوه بردنى صندوقه وه ده بىت .

ماددهى ههشته م:

له سهر وهزيرى تهنروسىه رينمايى پيويست بو ئاسان جيبه جي كوردنى حوكمه كانى ئەم ياسايه دهريكات.

ماددهى نويه م:

له سهر تهنجومهنى وهزيران و لايهنه پهيوهنديداره كانه حوكمه كانى ئەم ياسايه جيبه جي بكهن.

ماددهى دهيه م:

ئەم ياسايه له ريكهوتى بلاوكردنه وهى له رۆژنامهى فهرمىيى (وهقايى كوردستان) وهه، جيبه جي دهكرىت.

مسعود بارزانى

سهروكى ههرىمى كوردستان - عىراق

ههولير

١١ / تشرىنى دووهم / ٢٠١٢ ى ميلادى

٢٠ / گهلارىزان / ٢٧١٢ ى كوردى

٢٦ / ذو الحجه / ١٤٣٣ ى هجرى

هويه پيويستكاره كانى دهرچوواندى ئەم ياسايه

له بهر زۆربوونى ژمارهى تووشبووان به نهخۆشى شيرپه نجه له ههرىمى كوردستاندا، و به له بهر چاگرتنى تىچوونه زۆره كانى چاره سهرى ئەم نهخۆشيه، و بى توانايى له ئەستۆگرتنى ئەم تىچوونانه له لايهن تووشبووانه وه، بويه ئەم ياسايه دهرچوويندرا.